

Pojem a právní důsledky překročení mezí nutné obrany a krajní nouze

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá instituty nutné obrany a krajní nouze, zařazenými mezi okolnosti vylučující protiprávnost. Účelem obou těchto institutů je zbavit trestnosti jednání, které odvrací nebezpečí hrozící zájmům chráněným trestním zákoníkem za situací, kdy stát prostřednictvím svých orgánů tuto úlohu neplní, nebo plnit nemůže.

Cílem práce je vymezit podmínky a meze obou institutů a důsledky jejich překročení, přičemž důraz je kladen na konkrétní případy z rozhodovací praxe soudů.

Diplomová práce je rozdělena do čtyř částí.

První část se věnuje pojmům trestného činu a protiprávnosti, které jsou klíčové pro pochopení celé problematiky. V této části jsou poté stručně shrnuty všechny okolnosti vylučující protiprávnost.

Druhá, nejobsáhlejší část práce, se podrobně věnuje nutné obraně. Vysvětluje jednotlivé pojmy a podmínky dané ustanovením o nutné obraně, přičemž je kladen důraz na překročení jejich mezí. Jsou zmíněny druhy excesů, které mohou nastat, a pro lepší pochopení čtenáře jsou demonstrovány na konkrétních soudních rozhodnutích.

Třetí část je věnována krajní nouzi, kde bylo postupováno obdobným způsobem jako v předchozí části. Pozornost je nejdříve zaměřena na rozbor jednotlivých podmínek, poté jsou popsány všechny druhy excesů, k nimž může při jednání v krajní nouzi dojít.

Poslední část je společná pro nutnou obranu a krajní nouzi, v níž jsou zmíněny důsledky překročení jejich mezí.

Klíčová slova: krajní nouze, nutná obrana, exces